

De vruchten van de beproeving

(...)

Wie de echte redacteur of samensteller van de brief ook moge geweest zijn, één ding is duidelijk: hij is ongerust. Waarover hij zich zorgen maakt zal hij verderop uitwerken maar het laat zich al in de openingsverzen tussen de regels lezen. Hij merkt dat een aantal van zijn broeders en zusters in het geloof twijfelen en ontmoedigd geraken. Anderen ziet hij dan weer al prat gaan op wat ze hebben verworven. Ze klampen zich vast aan wat ze hun bezit noemen en wentelen zich in hun grote gelijk. En dan zijn er nog die de wereld de rug toe willen draaien, zich ervan afkeren als van een verloren zaak. Zij koesteren hun god in de binnenkamer. De publieke ruimte met haar compromis en halfslachtigheid laten ze over aan wie niet beter weten. Wat hij ziet, verontrust Jakobus danig. Hij meent te moeten spreken en hij doet het met verve. Gedreven en met forse emotionele uithalen soms. Jakobus richt zich tot de 12 stammen in de verstrooiing of de diaspora. Voor de goede verstaander toen betekent dat zoveel als tot het hele godsvolk. Lezend en herlezend blijkt het bedoelde godsvolk tot vandaag te reiken. De houdbaarheidsdatum van de brief is m.a.w. nog lang niet overschreden.

(...)

Drie vertalingen heb ik erop nageslagen en in alle drie vind je hetzelfde verrassende uitgangspunt: Jakobus' associatie bij beproeving heet respectievelijk: grote blijdschap, heel gelukkig, enkel vreugde... Mijn eerste reactie was verbazing, mijn tweede ongerustheid. Die werd er niet minder op toen ik de bedoelde verzen ter sprake bracht bij enkele vrienden die tussen Kerst en nieuwjaar met ons verbleven in de abdij van Orval. Hun reactie liet zich eigenlijk voorspellen. De tekst joeg hen meteen de gordijnen in. Er volgden verhalen over mensen die kapotgingen aan de beproeving. Over onrecht en ellende die niets anders voortbrengen dan meer onrecht en ellende. Voorspelbaar dus en ongetwijfeld waar. Alleen ben ik ervan overtuigd geraakt dat Jakobus over iets anders spreekt.

(...)

Jakobus is heel duidelijk over de uitkomst: wie in alles wat hem/haar overkomt God blijft zoeken, wordt gevonden door een overdaad aan liefde, door iemand die alleen gave is. Paulus zegt het in de Romeinenbrief nog explicieter: *Ik ben ervan overtuigd dat noch de dood, noch het leven, noch engelen, noch boze geesten, noch wat is noch wat zal zijn en geen macht in den hoge of in de diepte, noch enig wezen in het heelal ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, die is in Christus Jezus onze Heer.* (Rom.8)

Het is die ervaring die Jakobus enkel vreugde, geluk en blijdschap brengt. Het is die ervaring die hem trouwer maakt en steviger. Ik realiseer me dat hij- en waarom zeg ik niet meteen gewoon ik, dat ik hiermee dus, een heel kwetsbare positie kies. Dat ik met één cynische opmerking, met het ophalen van een schouder of een wenkbrauw onderuit te halen ben. Maar kan je wel anders dan kwetsbaar spreken over een God even kwetsbaar als de Liefde zelf?

Myriam Van den Eynde